

3000

MINISTERIE VAN OVERZEESE RIJKSDELEN

Directie XIXIXIX	N.N.G.	Bewerker J.A. van Beuge	Klass. nr.	Doss. nr. G 2768. <i>dep</i>
Corr. nr. Letter <i>na 10518 Dr A 8/No. 40</i>	Rubricering Ziekzucht Geneesk		Vertrouwelijk Overgevoerd	
Ingekomen stuk dd. van <i>Brief van 22/10/55 na 1250/wh.</i>	Voorafgaande		Na expeditie <i>Mr. Siendoung Mr. Verhoef Mr. Burghe 22/12/55 hr. 53/24/2</i>	
Vervolg op Corr. nr.	Getypt door:	Gecolld door:	Verzonden dd. <i>I 22/2 1956</i> door:	
Medezenden: <u>a.</u> overzicht betr. "Raad voor Volksoopvoeding" Uittreksel uit Resumé besprekingen inz. ontwerp-begroting Ned. N.G.	Rappeleren op <i>26 april 1956</i>		Wijze van verzending o.a. (koerier, expresse, aangetekend, kosten verhalen, publiceren, zegelen, enz.) <u>Luchtpost Hollandia</u>	
<u>bijgevoegd.</u> <u>b.</u> 2 extra copien + bijlagen. <i>Ag. Kgb 345</i>	Te vernietigen na		jaar.	

Onderwerp: Raad voor Volksoopvoeding.

s-Gravenhage 17. Feb. 1956

A a n:
Z.E. de Gouverneur van Nederlands-Nieuw-Guinea,
te Hollandia.

Naar aanleiding van het schrijven van de wnd. Gouverneur van 22 oktober 1955 No.4258/Vertrouwelijk en met verwijzing naar het terzake met u besprokene op dit departement in het kader van de ontwerp-begroting van Nederlands-Nieuw-Guinea voor het jaar 1956, heb ik de eer het navolgende onder de aandacht van Uwe Excellentie te brengen met betrekking tot de voorgenomen wijziging in doelstelling en samenstelling van de Raad voor Volksoopvoeding.

Ik heb met belangstelling kennis genomen van de gedachten en inzichten door de Apostolisch Administrator van Hollandia, Mgr. Cremers, ontwikkeld in zijn nota van 8 juni 1955 over dit onderwerp.

OPGEBORGEN IN DOSSIER G 2768

Inzichten, welke in grote lijnen b... te worden gedeeld, niet alleen door de... lisch Vicaris van Merauke en door de... rein-leider van de Z.N.H.K., doch ook door uzelf blijkens uw schrijven van 29 juli 1955 No. 3162/Vertrouwelijk, gericht aan Mgr. Cremers.

Ook ik heb waardering voor de vele nuttige en behartigenswaardige opmerkingen en suggesties in de nota van de hand van Mgr. Cremers. Niettemin heb ik daarin ook verschillende elementen aangetroffen, welke mij op voorhand niet zonder bedenkingen voorkomen. In dat verband zou ik op het volgende willen wijzen.

Mgr. Cremers staat in casu voor ogen de instituering van een speciale adviesraad voor zaken de volksopvoeding betreffende, uitsluitend bestaande uit prominenten van missie en zending. Uzelf bent reeds een heel eind in deze richting gegaan door, met in-trekking van het bepaalde onder Eerstelijk sub II en III van het besluit van 28 februari 1951 No. 117, bij uw besluit van 19 augustus 1954 No. 191 te benoemen tot gewone leden van de Raad voor Volksopvoeding:

- de Apostolisch Administrator (het besluit vermeldt abusievelijk "Vicaris") te Hollandia;
 - de Apostolisch Vicaris te Merauke;
 - de Terreinleider van de Zending der Nederlands Hervormde Kerk;
 - de Gemachtigde van de Moluks Protestantse Kerk te Fakfak;
 - de Field Director der Christian and Missionary Alliance te Enarotali;
 - de Field Leader van de Unevangelized Fields Mission te Sentani;
 - de heer J. Rumanum, Pandita te Biak;
- voorts tot adviserende leden van de Raad voor Volksopvoeding:

de algemeen schoolbeheerders der zendingscorporaties en missiecongregaties, voor zover zij niet als plaatsvervangers der gewone leden de vergaderingen bijwonen.

Hiermede is het ambtelijk element geheel uit de Raad voor Volksopvoeding geëlimineerd met uitzondering van het lid tevens voorzitter, als hoedanig blijft optreden het Hoofd van het Kantoor voor Bevolkingszaken.

Met dit bekleeden van het voorzitterschap door een ambtenaar kan Mgr. Cremers zich nog wel verenigen, doch niet met diens lidmaatschap van de raad; hij zou de voorzitter slechts een adviserende stem willen zien toebedeeld. Ook tegen het lidmaatschap van een

T (waars dit is ge-reinigd bij de-sluit van 5 mei 1952 nr. 83)

Binnen deze ruimte niet schrijven

Papoea heeft Mgr. Cremers bezwaren, tenzij deze de nodige deskundigheid en bekwaamheid bezit en overigens in de raad zitting zou hebben als afgevaardigde van zending of van missie. Mgr. Cremers ziet de Raad voor Volksoopvoeding met name als een gouvernementele instelling, die voor de overheid het instrument is van georganiseerd overleg met zending en missie aanzien alle aangelegenheden, welke de volksoopvoeding, in de ruimste zin van het woord, raken.

Tegen de aldus naar voren gebrachte visie gevoel ik toch wel enkele principiële bezwaren. In het bijzonder lijkt het mij minder juist de raad op die wijze terug te brengen tot een contactlichaam tussen de overheid enerzijds en missie en zending anderzijds, daarbij voorbijgaande aan het belangrijke feit, dat bij de volksoopvoeding nog een derde partij betrokken is: de Papoea-bevolking zelve. Teneinde te voorkomen, dat de Papoea hierin zal zien een handelen "over u doch zonder u", wil het mij uit een oogpunt van verantwoorde bevolkingspolitiek toch wel juist voorkomen, indien in de raad meerdere Papoea's zitting zouden nemen als vertegenwoordigers van hun eigen bevolkingsgroep, zelfs al zouden zij niet als volledig bekwaam of deskundig kunnen worden aangemerkt. ~~Dit zitting nemen door Papoea's lijkt mij ook daarom wel gewenst, omdat zending en missie — naar ik als bekend mag veronderstellen — maar al te zeer geneigd zijn het kerkelijk of evangelisatie-belang op de voorgrond te plaatsen en dit voor te stellen als het bevolkingsbelang.~~ Ook Evenze ~~vertonen~~ missie en zending wel zeer sterk de neiging hun visie op bepaalde vraagstukken, zoals bijv. op het gebied van het bevolkingsonderwijs, als doorslaggevend te beschouwen, met voorbijgaan van andere belangen en van de verantwoordelijkheid van de overheid voor het beleid in zijn volle omvang. Op grond van deze overweging zou er alle aanleiding bestaan ook ambtenaren in de raad zitting te doen nemen, mede om al dadelijk in de besprekingen van de raad een tegenwicht te vormen tegenover een mogelijk al te eenzijdige oordeelsvorming van de zijde van zending en missie.

Interdit

Binnen deze ruimte niet schrijven

Van voren aangegeven gedachtengang uitgaande zou er naar mijn mening in de Raad voor Volksoopvoeding plaats kunnen zijn voor de na te noemen categorieën van leden:

- 1e overheidsdienaren,
 - 2e vertegenwoordigers van zendingcorporaties, missiecongregaties en kerkgenootschappen,
 - 3e vertegenwoordigers van de Papoea-bevolking, waaraan ik nog een andere categorie zou willen toevoegen:
 - 4e andere particulieren, die uit hoofde van hun werkzaamheden, belangstelling, kennis of ervaring een waardevolle bijdrage zouden vermogen te leveren aan de werkzaamheden van de raad.
- Tot dusver zijn de leden, bedoeld onder ten 1e en ten 2e, qualitate qua aangewezen, de betrekkelijke

besluiten

besluiten van 28 februari 1951 No.11 en van 19 augustus 1954 No.191 vermelden terzake dan ook de functies, niet met name aangewezen personen. Wellicht verdient het aanbeveling te overwegen daarin wijziging te brengen en ook bij de categorieën ambtenaren en vertegenwoordigers van zending en missie en kerkgenootschappen, de als leden van de raad te benoemen personen met name aan te wijzen. Men zou bij de keuze van van hetzelfde criterium kunnen uitgaan als hiervoren bij de 4e categorie aangegeven ten opzichte van andere particulieren, nl. dat zij uit hoofde van hun werkzaamheden, belangstelling, kennis of ervaring, een waardevolle bijdrage zouden vermogen te leveren aan de werkzaamheden van de raad.

Wat betreft de aanwijzing van vertegenwoordigers van de 2e categorie, daaraan zou ik nog enkele opmerkingen willen vastknopen.

Inruwleerder aangehaald besluit van 19 augustus 1954 No.191 zijn o.m. tot gewone leden van de raad benoemd vertegenwoordigers van de Christian and Missionary Alliance en van de Unevangelized Fields Mission. Het lijkt mij niet persé nodig en mogelijk is het zelfs minder gewenst vertegenwoordigers van buitenlandse zendingscorporaties in de Raad voor Volksoepvoeding op te nemen. Het zou mij voldoende lijken, indien zij als regel alleen werden betrokken bij conferenties van min of meer technische aard over bepaalde onderwerpen.

Overigens zou de hiervoren gesuggereerde wijze van persoonlijke benoemingen volle vrijheid laten ook dit soort vertegenwoordigers te benoemen, indien de betrokken persoon uit hoofde van zijn werkzaamheden, belangstelling, kennis of ervaring, een waardevolle bijdrage zou vermogen te leveren aan de werkzaamheden van de raad.

~~De tweede opmerking houdt verband met de door Mgr. Cremers gewenste pariteit in de raad tussen vertegenwoordigers van de missie en van de zending. Bij het door mij gesuggereerde systeem van aanwijzing van personen, bestaat n.h.v. geen aanleiding het voorstel van Mgr. Cremers in overweging te nemen. Het gaat alsdan primair om de keuze van personen, die van waarde zijn voor een oordeelsvorming in de raad, en niet om een vertegenwoordiging van corporaties en congregaties in de raad, naar een bepaalde verhouding.~~

Binnen deze ruimte niet schrijven

*Aanwijzing van
Ambtenaren
Missie en Zending
Suggereerde leden
de H.H. Christen
Kerkgenootschappen
die komen, die bij het nieuwe systeem...*

*De
aan de raad...*

~~De derde~~
De derde opmerking betreft de toevoeging van vertegenwoordigers van kerkgenootschappen. Het laat zich namelijk indenken, dat pastoors of predikanten, uitsluitend met parochiaal werk belast, op een bepaald terrein van de volksopvoeding (bijv. betreffende het vraagstuk van de urbanisatie van de Papoea) een waardevolle bijdrage zouden kunnen leveren.

Het is niet mijn bedoeling het vraagstuk van de wenselijkheid van de doelstelling en de samenstelling van de Raad voor Volksopvoeding hier uitputtend te ~~gaan~~ behandelen.

Zoals in de aanvang reeds gememoreerd, heeft deze aangelegenheid onder meer onderwerp van gesprek uitgemaakt bij de besprekingen op dit departement betreffende de ontwerp-begroting van Nederlands-Nieuw-Guinea voor het jaar 1956, waarbij door u is toegezegd deze kwestie nader in studie te zullen nemen en daarbij te overwegen op welke wijze aan de taak van de raad meer inhoud zou kunnen worden gegeven (zie bijgevoegd uittreksel).

Vervolgens heeft de Raad voor Volksopvoeding de belangstelling gehad van verschillende leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, schriftelijk en vervolgens mondeling bij de openbare behandeling in de maand december van het vorige jaar. Gemakshalve sluit ik een overzicht daarvan hierbij in. Zoals u daaruit zal kunnen blijken, draagt de algemene tendens niet bepaald een welwillend karakter.

Mede naar aanleiding van de slotalinea van de brief van Dr. Cowan van 22 oktober 1955 No.4258/Vertrouwelijk meen ik de verwachting te mogen uitspreken, dat terzake niet langer gewacht zal worden op nadere voorstellen van Mgr. Cremers — indien deze inmiddels nog steeds niet ontvangen mochten zijn — doch dat uwerzijds het initiatief wordt genomen tot een heroverweging van voorliggende aangelegenheid. De door mij terzake gedane suggesties kunnen u daarbij wellicht van dienst zijn. Ik zal het op prijs stellen, indien ~~omtrek~~ voorgenomen wijzigingen met mij vooraf ~~overleg~~ ^{overleg} gepleegd wordt, alvorens deze in definitieve vorm gegoten worden.

Zij het ook ten overvloede, zou ik u tenslotte willen verzoeken de behandeling van deze aangelegenheid met enige prioriteit te doen geschieden.

Tik
omtrek

afgaande brief door
de Minister getekend

De Minister van O.R.,

11/2

0/2